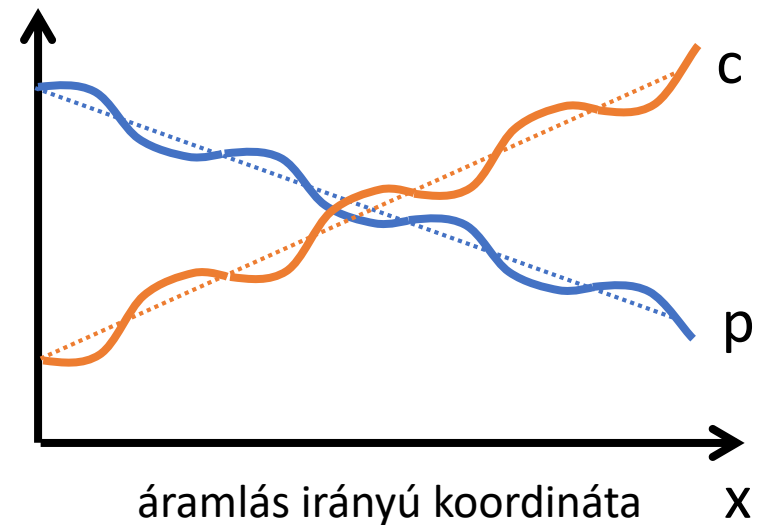

Nyomás tendenciája a csatorna-áramlásban

S.V. Patankar, C.H. Liu, E.M. Sparrow:
Fully Developed Flow and Heat Transfer in Ducts
Having Streamwise Periodic Variations of Cross-
Sectional Area,
Journal of Heat Transfer, 180–186, 1977.

Periodikus rész

Lineáris rész

$$p = \tilde{p} + \bar{p}$$
$$c = \tilde{c} + \bar{c}$$

Periodikus terjedésmodell

$$\nabla \cdot \vec{v} = 0$$

Mozgásegyenlet:
$$\frac{\partial \vec{v}}{\partial t} + \vec{v} \cdot \nabla \vec{v} = -\frac{1}{\rho} \nabla p + \nabla \cdot (\nu_t \nabla \vec{v})$$

Szennyező transzport:
$$\frac{\partial c}{\partial t} + \vec{v} \cdot \nabla c = \nabla \cdot (D_t \nabla c)$$

$$p = \tilde{p} + \bar{p} \quad c = \tilde{c} + \bar{c} \quad \vec{d} = d_x \vec{e}_x + d_y \vec{e}_y$$

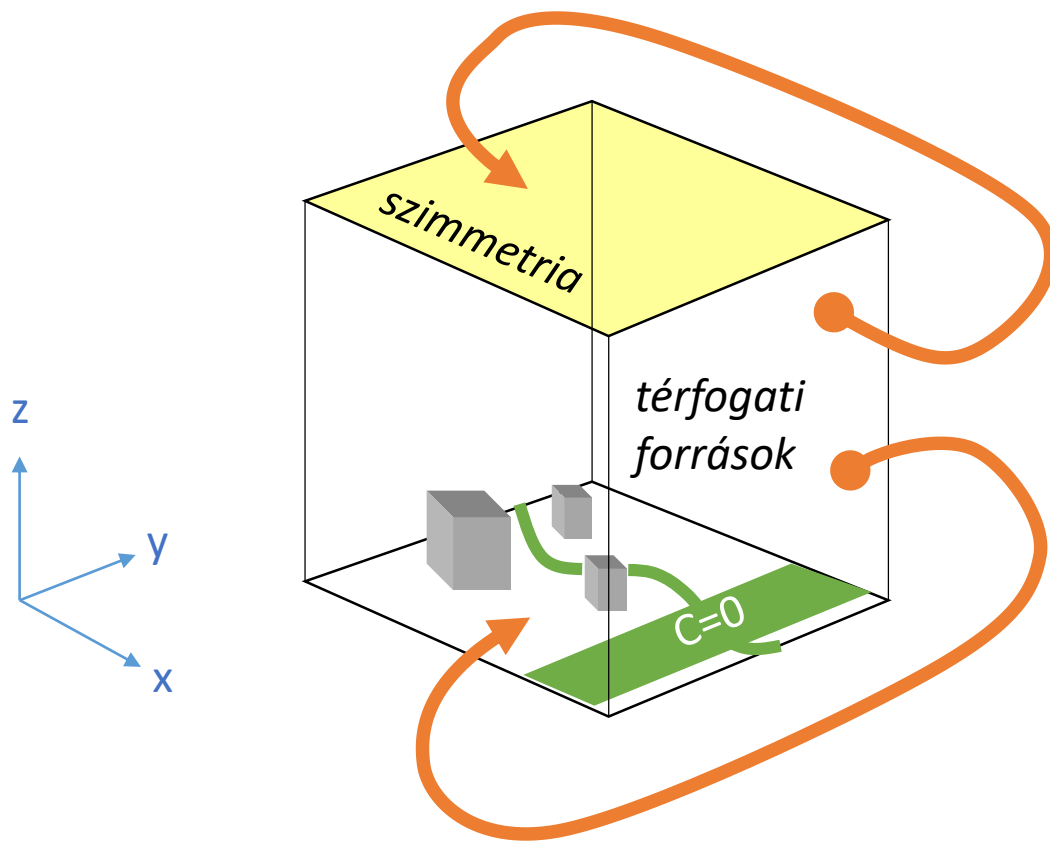
$$\nabla p = \nabla \tilde{p} - \vec{d} \Pi, \quad \nabla c = \nabla \tilde{c} + \vec{d} \sigma$$

Periodizált
munkaegyenletek

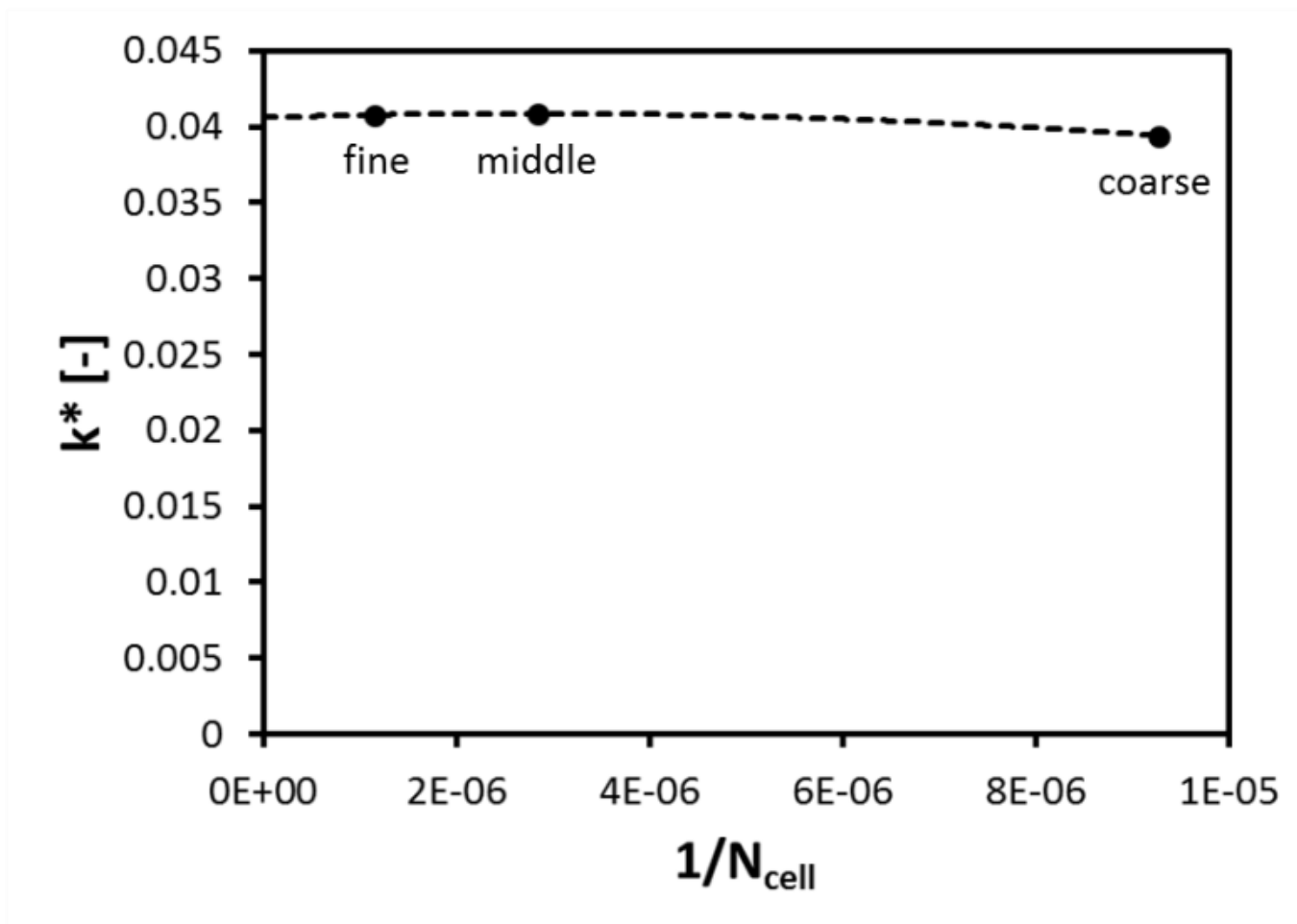
$$\frac{\partial \vec{v}}{\partial t} + \vec{v} \cdot \nabla \vec{v} = -\frac{1}{\rho} \nabla \tilde{p} + \nabla \cdot (\nu_t \nabla \vec{v}) + \frac{1}{\rho} \vec{d} \Pi$$

$$\frac{\partial \tilde{c}}{\partial t} + \vec{v} \cdot \nabla \tilde{c} = \nabla \cdot (D_t \nabla \tilde{c}) - \vec{v} \cdot \vec{d} \sigma$$

Periodikus terjedésmodell

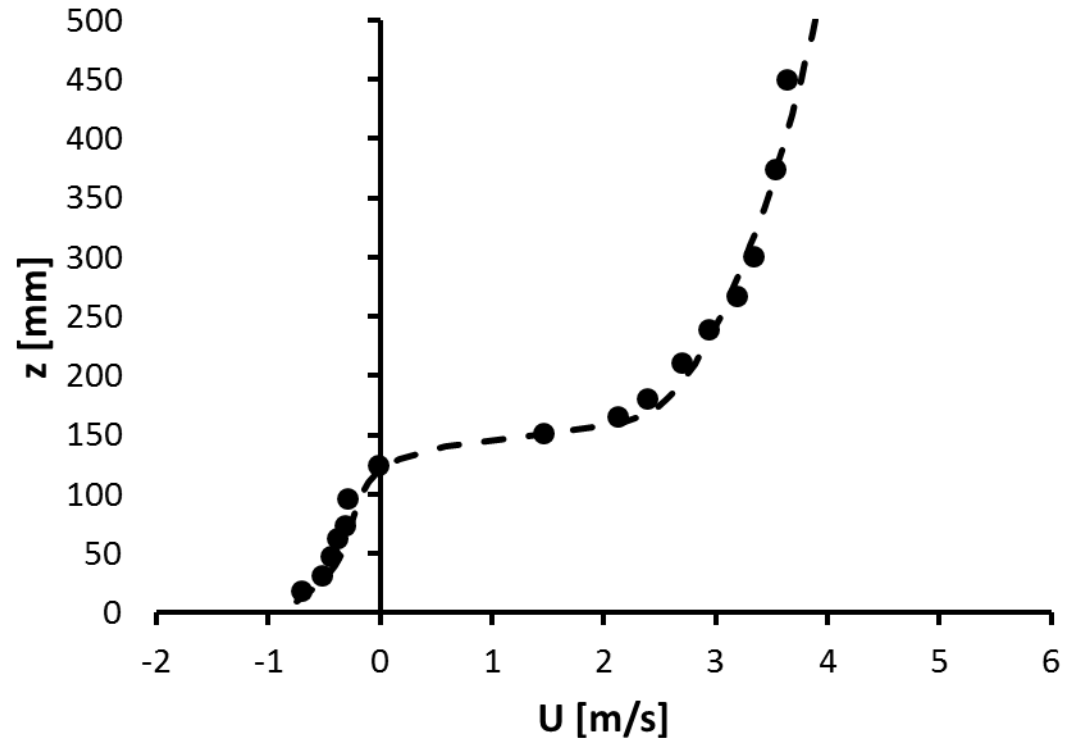
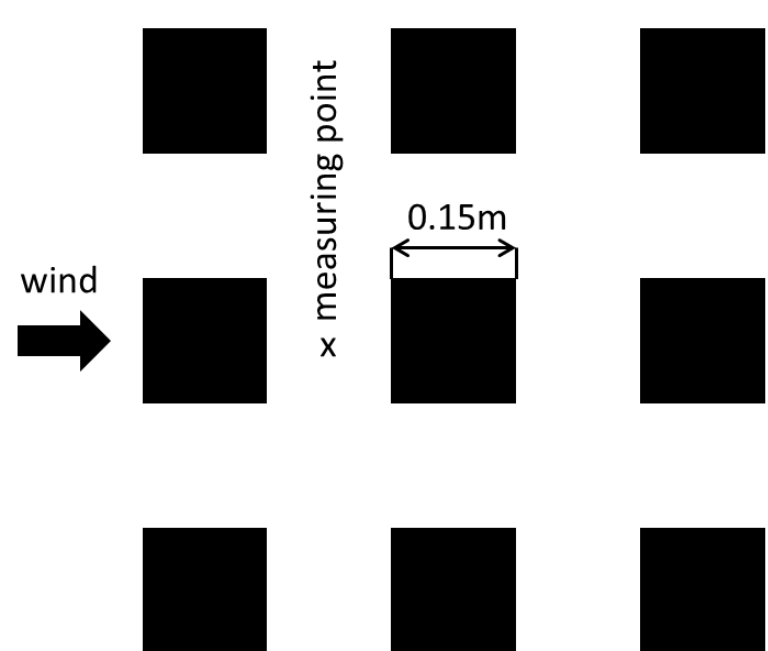

Hálókönvergenca

A modell validációja

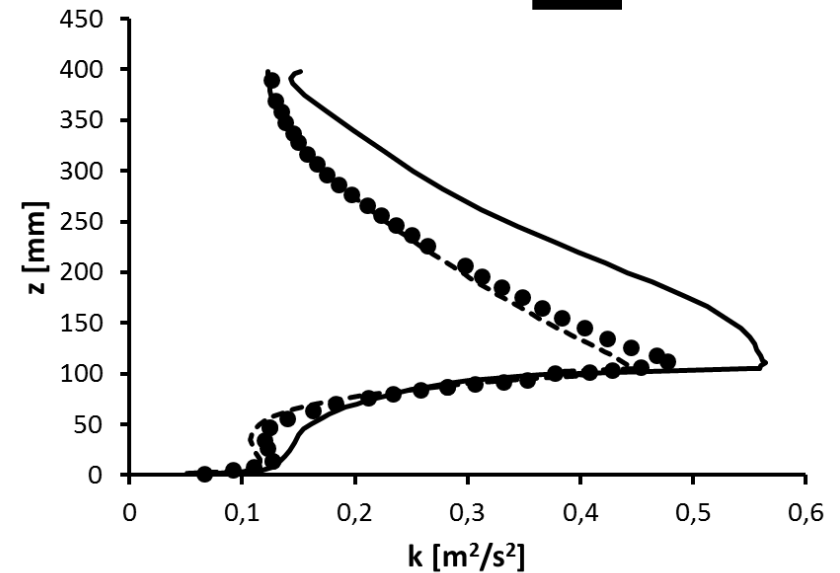
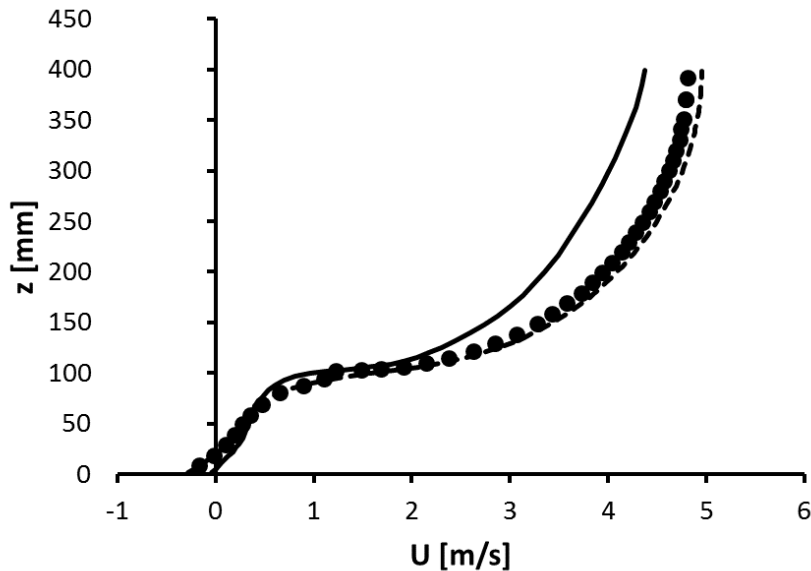
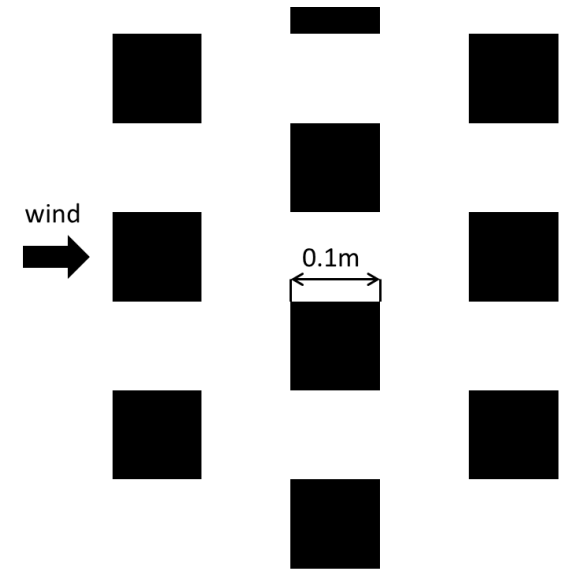
F. Lien, E. Yee: Numerical modelling of the turbulent flow developing within and over a 3-D building array, Part I: a high-resolution Reynolds-averaged Navier-Stokes approach, *Boundary-Layer Meteorology* 112: 427–466, 2004.

Round symbols: wind tunnel measurement of Lien et al. (2004)

A modell valivációja

J.L. Santiago, O. Coceal, A. Martilli, S.E. Belcher:
Variation of the Sectional Drag Coefficient of a Group of Buildings with Packing Density, Boundary-Layer Meteorol 128:445–457, 2008-

Dashed line: RANS model of Santiago et al. (2008)
Heavy solid line: DNS model of Santiago et al. (2008)

Az átszellőzés hatékonysága

Felületi nyíróerő [N]: $\vec{F} = \int_V \vec{d} \Pi dV = \vec{d} \rho u_*^2 A \rightarrow u^*$ súrlódási sebesség

Kibocsátás [kg/s]: $E = \int_V \vec{v} \cdot \vec{d} \sigma dV$

Anyagátadási tényező [kg/m²-s]: $k_c = \frac{E}{A(c_{ground} - c_{bulk})}$

Hígítási
tényező

Speciálisan
értelmezett
Stanton-szám.

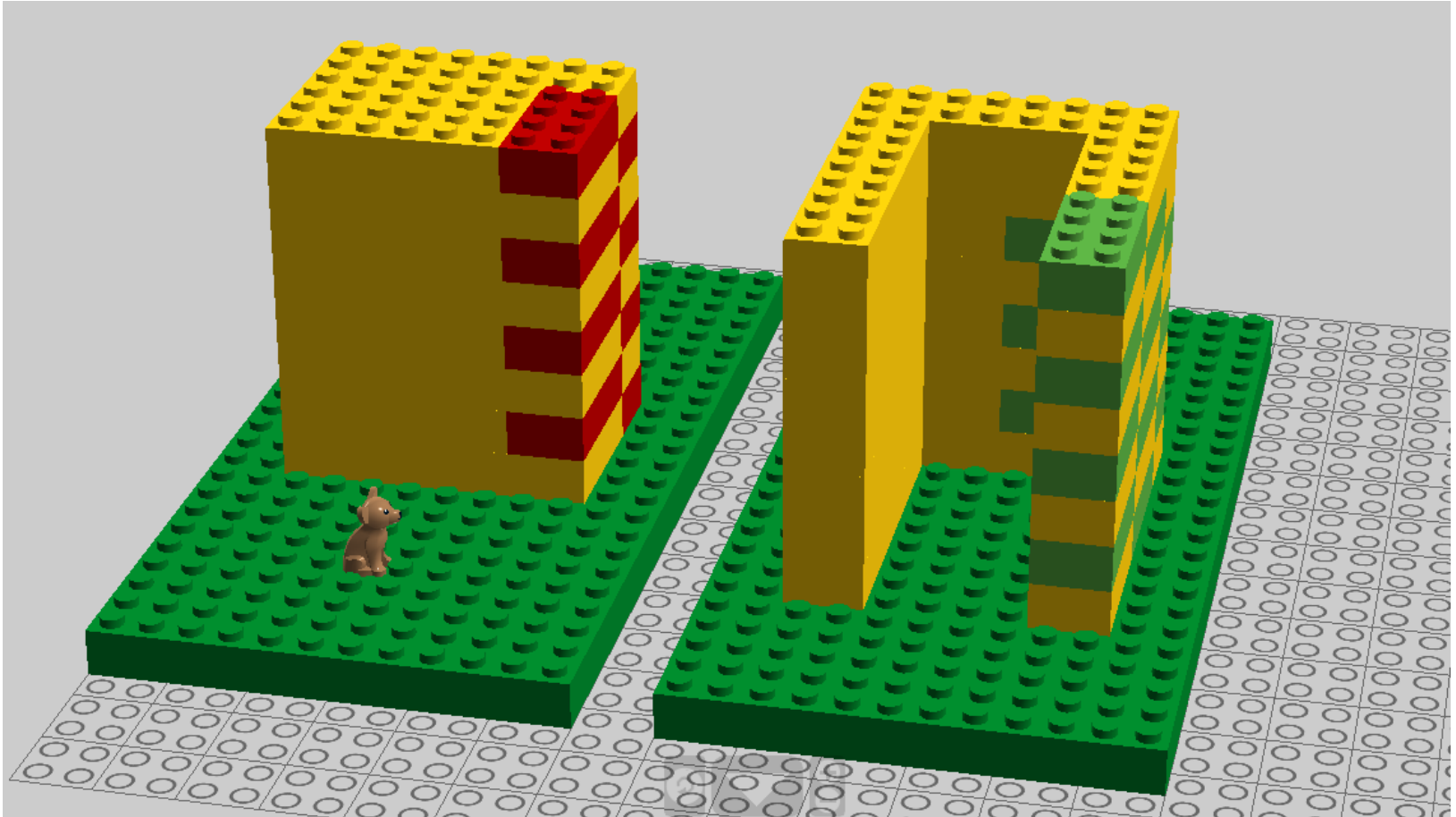
$$k^* = \frac{k_c}{\rho u^*}$$

Dimenzió nélküli
koncentráció
(mezőváltozó).

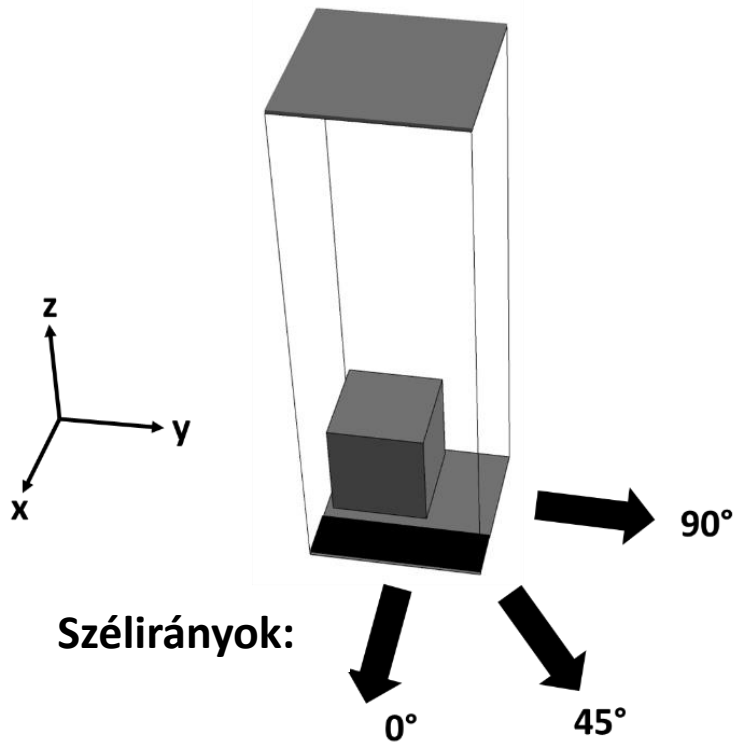
$$c^* = \frac{c - c_{bulk}}{A \rho u^*}$$

Hogyan rendezzünk el adott épülettömeget, adott területen a legjobb átszellőzés érdekében?

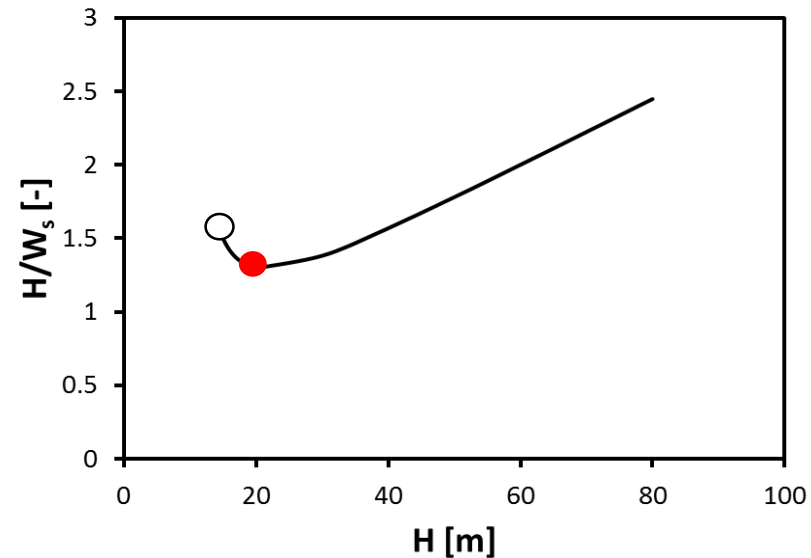
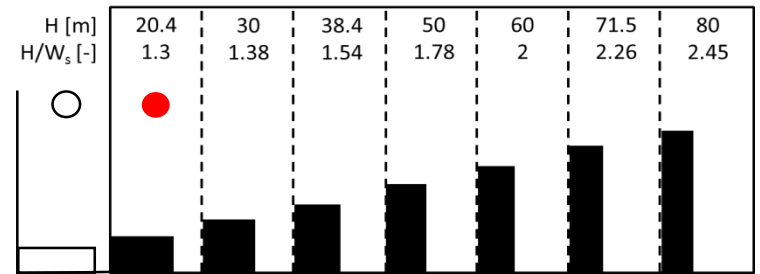
Négyzetes oszlop alakú épületek magasságának optimalizálása

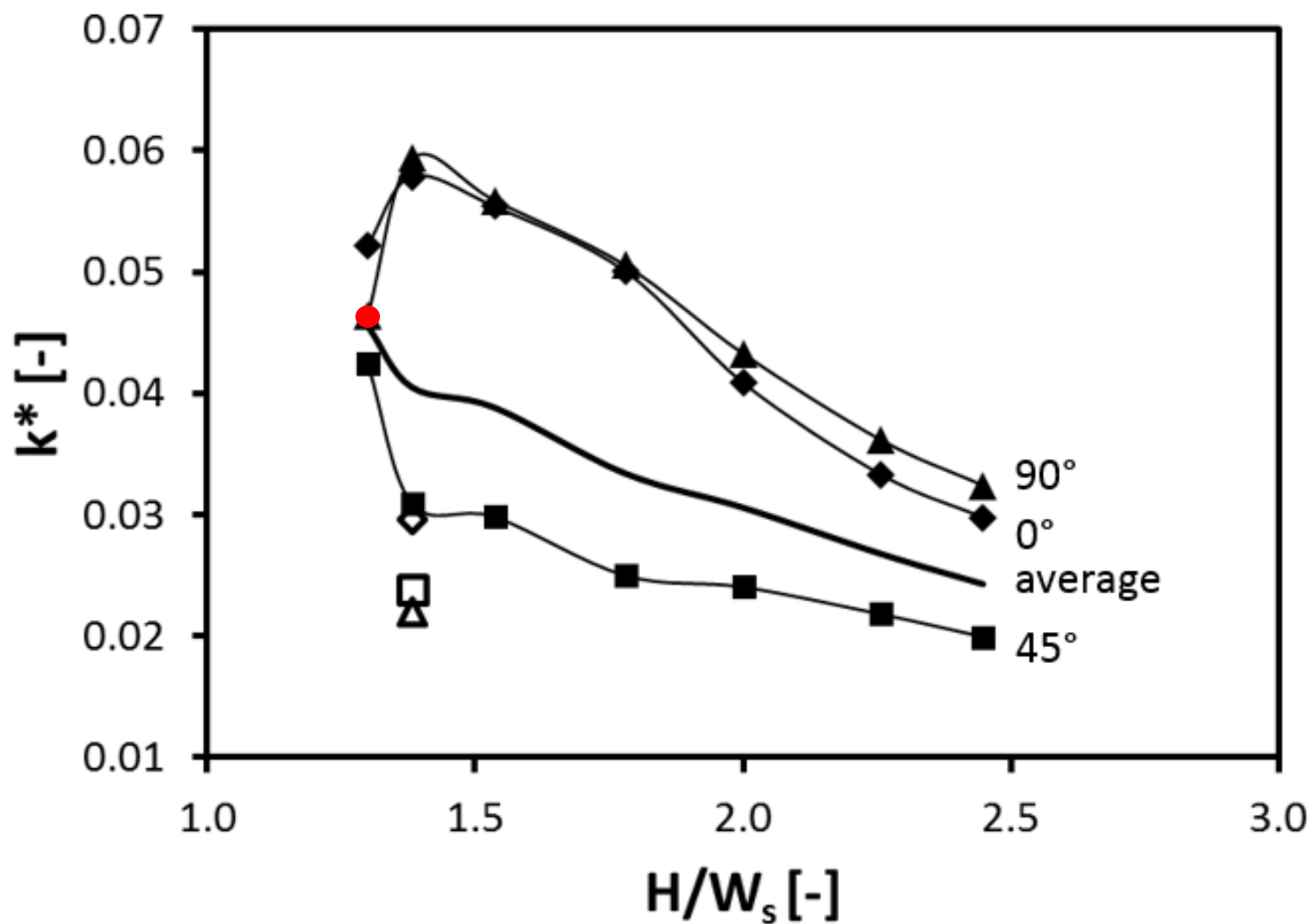
Átlagolás irány szerint:

$$k^* = \left(0.25 c_{0^\circ}^* + 0.50 c_{45^\circ}^* + 0.25 c_{90^\circ}^* \right)^{-1}$$

Vizsgált változatok

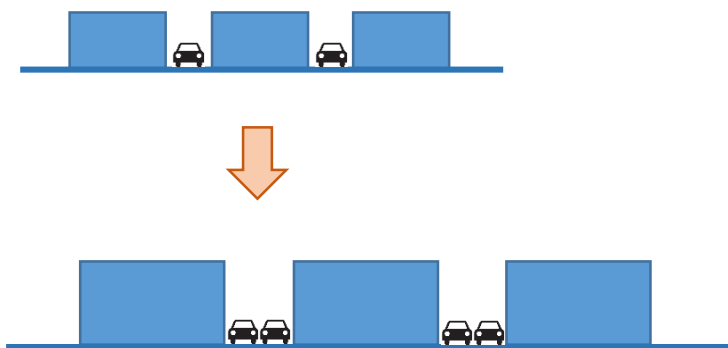

Az átszellőzés hatásossága

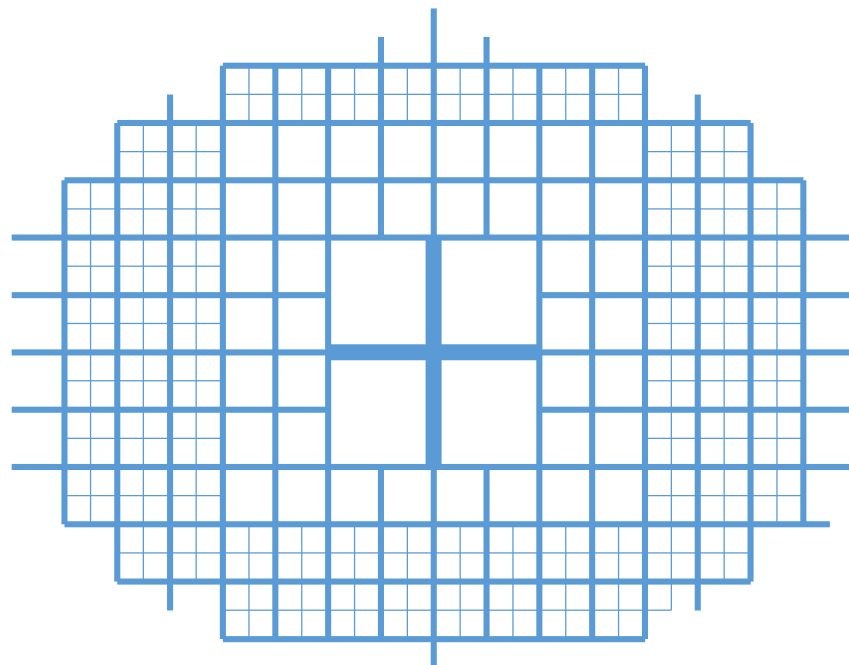
Az optimális megoldás skálázhatósága

Felnagyított geometrián k^* hígítási tényező értéke azonos:

Azonban a beépítés V_b/A a mérettel arányosan nő!

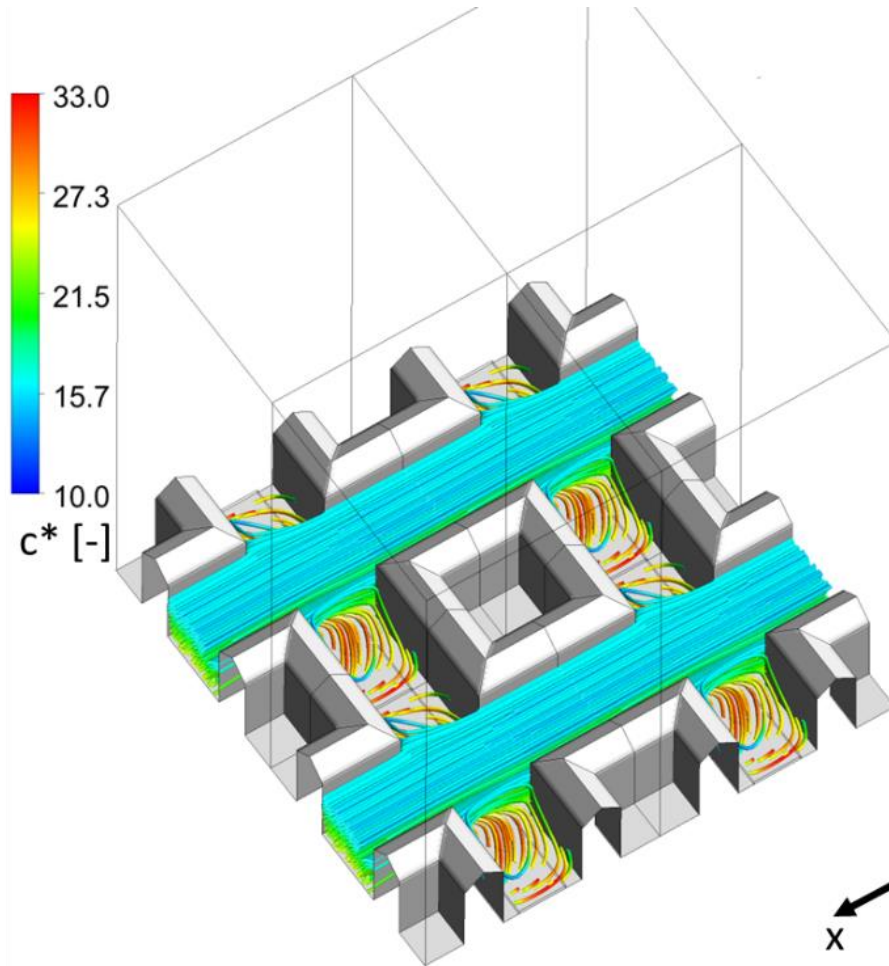
Nagyobb raszter méret nagyobb épületeket enged meg:

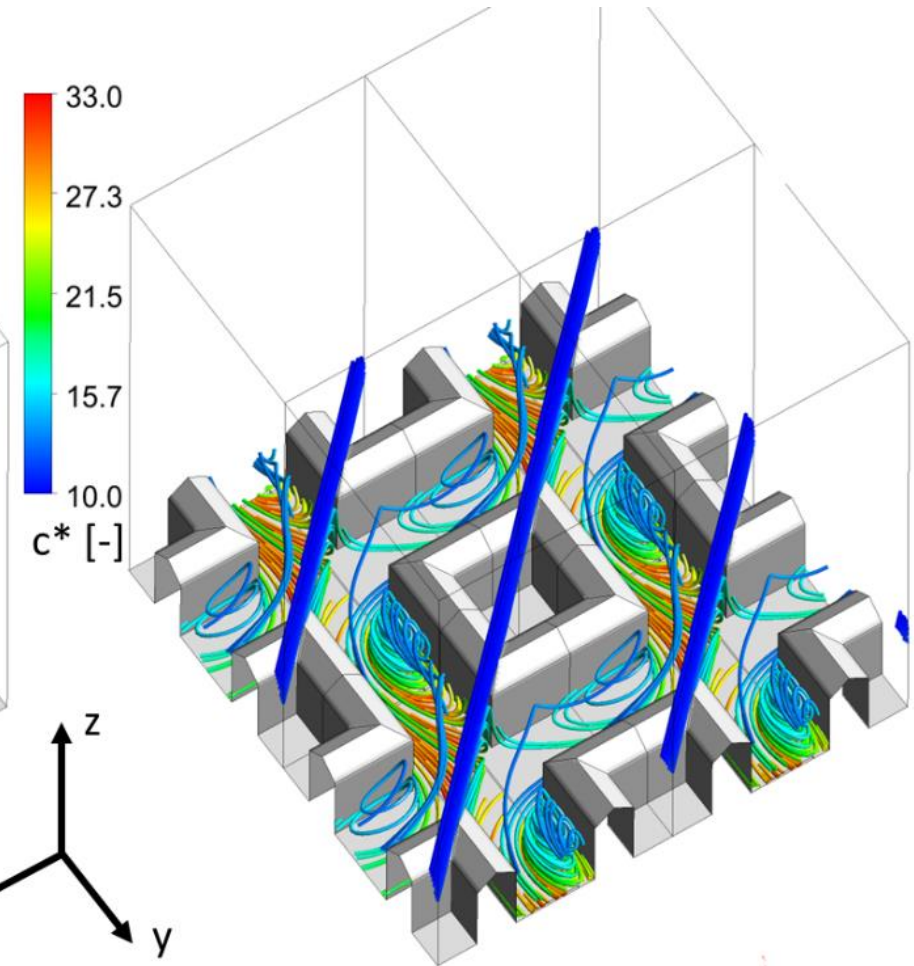
...ami kevesebb, széles utcát igényel a városközpontban.

Összetettebb beépítés - közép-európai belváros

0°-os szélirány

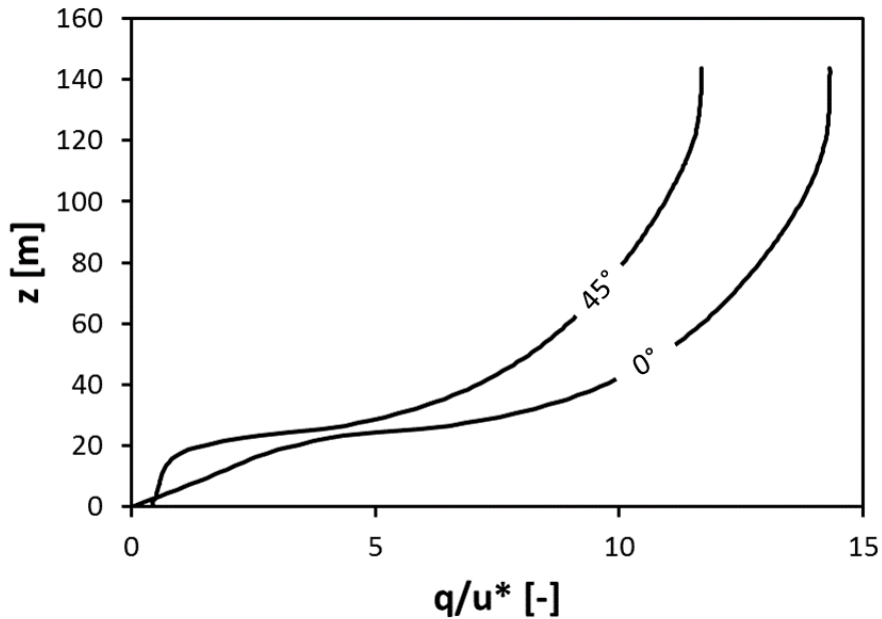

45°-os szélirány

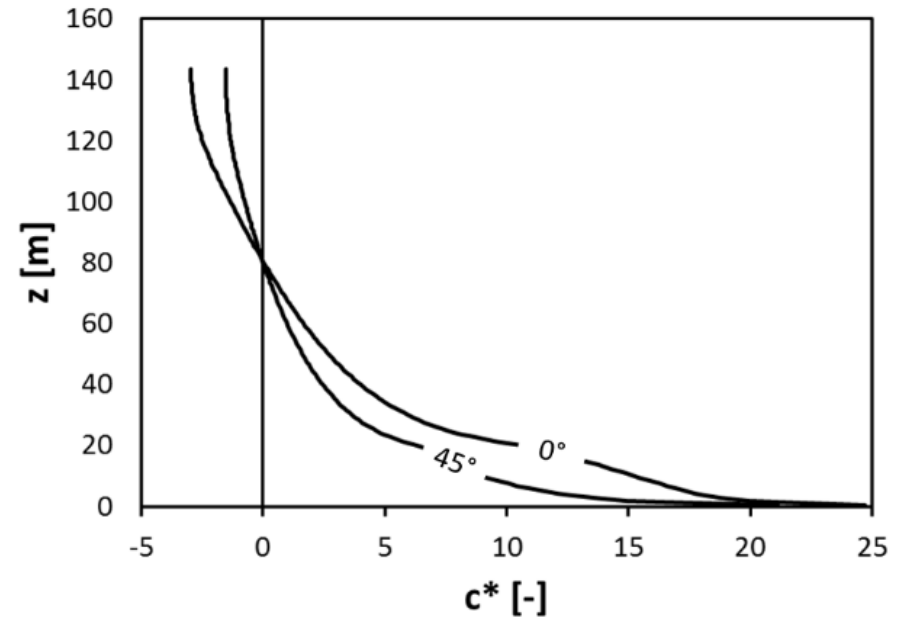

Vízszintes átlagértékek felhasználása porózus modellek paraméterezéséhez

Vízszintes sebesség

Dimenzió nélküli koncentráció

Összefoglalás és kitekintés

- Komplex felszínek anyagátadási jellemzői **tetszőleges szélirány** esetében meghatározhatók periodikus áramlásmodell segítségével.
- Adott területen, adott hasznos épülettérfogat feltételezésével **optimális beépítési mód** (geometriai kialakítás) kereshető.
- Egyenközű négyszögrácsban elrendezett négyzet alapú épületek esetén az optimális épületmagasság a **minimális épületmagasság/utca-szélesség** viszony esetében adódik.
- Adott átszellőzési hatásosság esetén növelhető a területhasználat intenzitása az **optimális beépítési mintázat fölnagyításával**.
- A periodikus áramlásmodell előnye, hogy belépő peremfeltételeket nem igényel, ezért a turbulencia felbontására alkalmas modellek használhatók (**DNS, LES, DES, SAS**).
- A modelleredmények felhasználhatók **porózus felszínmodellek** magasságtól függő **paraméterezésére**.
- A periodikus áramlásmodell **termikus hatások** figyelembe vételével tovább fejleszthető.

Köszönöm a figyelmet!

